Σύμφωνο της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων U.I.A. με τα προτεινόμενα Διεθνή Πρότυπα για την Άσκ΄ηση του Επαγγέλματος του Αρχιτέκτονα

Η πρώτη έκδοση υιοθετήθηκε από την 20η Γενική Συνέλευση της UIA στην Βαρκελώνη στις 7 Ιουλίου 1996. Αυτή είναι η δεύτερη έκδοση που υιοθετήθηκε από την 21η Γενική Συνέλευση της UIA στο Πεκίνο στις 28 Ιουνίου 1999.

Εισαγωγή

Μετά από 25 μήνες εντατικής εργασίας της Επιτροπή Άσκησης Επαγγέλματος της UIA κατά την τριετία 1993-1996, το Συμβούλιο της UIA πρότεινε ομόφωνα και η Συνέλευση της UIA υιοθέτησε τις «Αποφάσεις που αφορούν το Σύμφωνο της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων U.I.A. με τα προτεινόμενα Διεθνή Πρότυπα για την Άσκηση του Επαγγέλματος του Αρχιτέκτονα», που προετοιμάστηκαν από την επιτροπή.

Με την ενέργεια της αυτή η Συνέλευση της UIA θεσπίζει την πολιτική συμφωνία που θα καθοδηγεί τις εργασίες της UIA και της Επιτροπής της UIA για την Άσκηση του Επαγγέλματος. Θα φροντίσει επίσης το κείμενο του Συμφώνου να δοθεί σε όλα τα εθνικά τμήματα - μέλη της UIA με αίτημα τη συνεργασία τους και τη συμμετοχή τους στην περαιτέρω ανάπτυξη του ντοκουμέντου και το εγκρίνει ως το βασικό πλαίσιο πολιτικής τακτικής σχετικά με τα διεθνή πρότυπα για την άσκηση του επαγγέλματος και ζητά τη συνεχή συνεργασία με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και τους άλλους διεθνείς οργανισμούς, καθώς αυτή η εργασία συνεχώς εξελίσσεται.

Το ντοκουμέντο θα λειτουργήσει ως οδηγός για την συνεργασία της επιτροπής με τους αρμόδιους φορείς των εθνικών τμημάτων σε θέματα αναγνώρισης και δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος των εθνικών τμημάτων της U.I.A. και θα επιτρέψει να διατυπωθούν πιο λεπτομερείς οδηγίες που θα γίνουν οι επαγγελματικοί κανόνες όταν θα υιοθετηθούν από την U.I.A. και τα εθνικά τμήματα. Όσο αυτή η εργασία συνεχίζεται, είναι απαραίτητο να γίνει σεβαστή η αυτονομία κάθε εθνικού τμήματος της UIA. Για αυτό το λόγο οι προτεινόμενες οδηγίες πρέπει να έχουν την απαιτούμενη ευελιξία, να επιτρέπουν τη δυνατότητα ισοτιμίας και να είναι δομημένες έτσι ώστε να αφήνουν περιθώρια για την προσθήκη απαιτήσεων που αντανακλούν τις τοπικές συνθήκες ενός τμήματος μέλους της U.I.A.

Το Σύμφωνο αρχίζει με τη διακήρυξη που περιλαμβάνει τις «Τις Αρχές άσκησης του Επαγγέλματος», που συνοδεύεται από μία σειρά θεμάτων γενικής πολιτικής τακτικής. Κάθε θέμα περιλαμβάνει τον ορισμό του, περιγραφή του περιεχομένου του και καταλήγει στην πολιτική τακτική.

Το Σύμφωνο και οι Βασικές Οδηγίες που θα ακολουθήσουν, σκοπό έχουν να προσδιορίσουν τις βέλτιστες συνθήκες για την άσκηση του επαγγέλματος και τους κανόνες που το επάγγελμα απαιτεί. Χωρίς να περιορίζεται η αυτονομία τους, τα εθνικά τμήματα της U.I.A. καλούνται και ενθαρρύνονται να προωθήσουν την υιοθέτηση του Συμφώνου και των Βασικών Αρχών που θα ακολουθήσουν, και εφόσον υπάρχει ανάγκη, να προσπαθήσουν προσαρμόσουν βάσει αυτών την ισχύουσα νομοθεσία.

Βασιζόμενοι στην εμπειρία των οδηγιών που υιοθετήθηκαν για την αμοιβαία αναγνώριση συμφωνιών ή διευθετήσεων που αφορούν τον λογιστικό τομέα, το Σύμφωνο προτείνεται να λειτουργήσει σαν χρήσιμη αναφορά στις κυβερνήσεις, στις ομάδες διαπραγματεύσεων ή τα άλλα σώματα που διαπραγματεύονται την αμοιβαία αναγνώριση των υπηρεσιών στον τομέα της αρχιτεκτονικής.

Το Σύμφωνο και οι Βασικές Αρχές θα καταστήσουν ευκολότερη τη διαπραγμάτευση συμφωνιών αναγνώρισης για τα διάφορα μέρη. Ο πιο συνήθης τρόπος για την επίτευξη αμοιβαίας αναγνώρισης είναι μέσω διμερών συμφωνιών, όπως καθορίζονται από το Άρθρο VII του Γενικού Συμφώνου Ανταλλαγών στον τομέα των Υπηρεσιών. (G.A.T.S). Υπάρχουν διαφορές στην εκπαίδευση και τα εξεταστικά πρότυπα, στις απαιτήσεις εμπειρίας, στις κανονιστικές ρυθμίσεις κλπ, που καθιστούν την εφαρμογή της αναγνώρισης σε πολυμερή βάση εξαιρετικά δύσκολη. Οι διμερείς διαπραγματεύσεις θα διευκολύνουν την εστίαση σε ζητήματα που αφορούν δύο συγκεκριμένες πλευρές με διαφορετικές συνθήκες. Όταν επιτευχθούν διμερείς συμφωνίες θα οδηγήσουν σε άλλες, οι οποίες, τελικά, θα επεκτείνουν την αμοιβαία αναγνώριση σε πιο ευρεία βάση.

Σύμφωνο της Δ.Ε.Α. U.I.A. με τα προτεινόμενα Διεθνή Πρότυπα για την Άσκηση του Επαγγέλματος του Αρχιτέκτονα

Αρχές Άσκησης του Επαγγέλματος

Τα μέλη του αρχιτεκτονικού επαγγέλματος είναι ταγμένα στη διατήρηση υψηλού επιπέδου άσκησης της αρχιτεκτονικής με ακεραιότητα και ικανότητα. Με αυτόν τον τρόπο προσφέρουν στην κοινωνία μοναδικές ικανότητες και υπηρεσίες αναγκαίες για την αειφόρο ανάπτυξη του δομημένου περιβάλλοντος, την κοινωνική ευημερία και τον πολιτισμό. Οι Αρχές Άσκησης του Επαγγέλματος καθορίζονται από τη νομοθεσία, τους κώδικες δεοντολογίας και άλλους κανονισμούς που ρυθμίζουν την επαγγελματική συμπεριφορά.

Κάθε αρχιτέκτονας οφείλει να είναι:

Ειδικός: Οι αρχιτέκτονες κατέχουν ένα συστηματοποιημένο σώμα γνώσεων, ικανοτήτων, και θεωρίας το οποίο αναπτύχθηκε μέσω της εκπαίδευσης, της προ- και μεταπτυχιακής κατάρτισης, και της εμπειρίας. Η διαδικασία των πανεπιστημιακών τους σπουδών, της πρακτικής τους εξάσκησης και οι εξετάσεις στις οποίες υποβάλλονται έχουν διαμορφωθεί έτσι ώστε να διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον όταν ένας αρχιτέκτονας προσλαμβάνεται για να παρέχει επαγγελματικές υπηρεσίες, να πληροί τα αποδεκτά κριτήρια που απαιτούνται για την κατάλληλη επιτέλεση αυτών των υπηρεσιών. Επιπρόσθετα, τα μέλη των περισσότερων επαγγελματικών συλλόγων και, βεβαίως, της UIA, είναι επιφορτισμένα με την υποχρέωση να διατηρούν και προωθούν τις γνώσεις τους στην τέχνη και την επιστήμη της αρχιτεκτονικής, καθώς επίσης να σέβονται το σύνολο της αρχιτεκτονικής δημιουργίας και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του.

Αυτόνομος: Οι αρχιτέκτονες παρέχουν προς τους πελάτες ή τους χρήστες τις υπηρεσίες τους με τρόπο αντικειμενικό. Οι αρχιτέκτονες πρέπει να υπερασπίζονται το ιδεώδες ότι η επαγγελματική τους κρίση πρέπει να έχει προτεραιότητα έναντι οποιουδήποτε άλλου κινήτρου κατά την άσκηση της τέχνης και της επιστήμης της αρχιτεκτονικής.

Οι αρχιτέκτονες επίσης υποχρεώνονται να εφαρμόζουν το πνεύμα και το γράμμα των νόμων που διέπουν τις επαγγελματικές τους υποθέσεις και να εξετάζουν προσεκτικά τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων.

Δεσμευμένος: Οι αρχιτέκτονες επιδεικνύουν ένα υψηλό επίπεδο ανιδιοτελούς αφοσίωσης προς το επιτελούμενο έργο για λογαριασμό της κοινωνίας και των πελατών τους. Τα μέλη του επαγγελματικού αυτού χώρου είναι επιφορτισμένα με την ευθύνη να υπηρετούν τους πελάτες τους κατά τρόπο αποτελεσματικό και επαγγελματικό χωρίς καμία προκατάληψη απέναντι τους.

Υπεύθυνος: Οι αρχιτέκτονες έχουν συνείδηση της ευθύνης τους για την παροχή ανεξάρτητων και, αν αυτό είναι αναγκαίο, κρίσιμων συμβουλών προς τους πελάτες τους καθώς επίσης και για τα αποτελέσματα της εργασίας τους στην κοινωνία και το περιβάλλον. Οι αρχιτέκτονες αναλαμβάνουν να παρέχουν επαγγελματικές υπηρεσίες μόνον όταν αυτοί, μαζί με εκείνους που προσλαμβάνουν ως σύμβουλους, κρίνουν ότι έχουν τα απαραίτητα προσόντα από την πανεπιστημιακή τους εκπαίδευσή, την πρακτική τους εξάσκηση, και / ή την εμπειρία τους στους συγκεκριμένους τεχνικούς τομείς.

Η UIA, μέσω των προγραμμάτων των εθνικών της τμημάτων και του Προγράμματος Άσκησης του Επαγγέλματος, επιδιώκει να καθιερώσει αρχές επαγγελματικής συμπεριφοράς και επαγγελματικά πρότυπα προς όφελος της δημόσιας υγείας, της ασφάλειας, της ευημερίας, και του πολιτισμού. Επιπροσθέτως η UIA υποστηρίζει τη θέση ότι η αμοιβαία αναγνώριση των προτύπων επαγγελματικής συμπεριφοράς και

ικανότητας θα εξυπηρετήσει το δημόσιο συμφέρον και ταυτόχρονα θα συμβάλλει στη διατήρηση της αξιοπιστίας του επαγγέλματος.

Οι αρχές και τα πρότυπα της UIA στοχεύουν στην διεξοδική πανεπιστημιακή εκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση των αρχιτεκτόνων έτσι ώστε να είναι ικανοί να ικανοποιήσουν τις θεμελιώδεις επαγγελματικές απαιτήσεις τους. Αυτά τα πρότυπα αναγνωρίζουν την ύπαρξη διαφορετικών εθνικών εκπαιδευτικών παραδόσεων και παρ΄όλα αυτά επιτρέπουν τους παράγοντες ισοτιμίας.

ΑΡΘΡΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άσκηση της Αρχιτεκτονικής

Ορισμός:

Η άσκηση της αρχιτεκτονικής αφορά την παροχή επαγγελματικών υπηρεσιών που συνδέονται με τη ρύθμιση του δομημένου και αδόμητου χώρου. Αφορά επίσης τη σύλληψη και κατασκευή, επέκταση, διατήρηση, αποκατάσταση ή τροποποίηση χώρων, κτιρίων ή ομάδας κτιρίων. Αυτές οι επαγγελματικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν τους ακόλουθους τομείς, χωρίς όμως να περιορίζονται μόνο σε αυτούς: πολεοδομία, αρχιτεκτονική τοπίου, διαμορφώσεις αστικού χώρου, προκαταρτικές μελέτες, σύνθεση των έργων, υλοποίηση προπλασμάτων και σχεδίων, διατύπωση εξειδικευμένων τεχνικών προδιαγραφών, συντονισμό της τεχνικής τεκμηρίωσης από άλλους επαγγελματίες εφόσον υπάρχουν (συμβούλους μηχανικούς, πολεοδόμους, αρχιτέκτονες τοπίου και άλλους ειδικούς), την οικονομία της κατασκευής, τη διαχείριση των συμβάσεων των έργων, την παρακολούθηση της κατασκευής (η οποία καλείται 'επίβλεψη' σε μερικές χώρες) και τη διαχείριση των έργων.

Περιεχόμενο:

Οι αρχιτέκτονες εξασκούν την τέχνη και την επιστήμη τους από την αρχαιότητα. Το επάγγελμα όπως το γνωρίζουμε σήμερα έχει αναπτυχθεί πολύ και έχει αλλάξει ριζικά. Οι επαγγελματικές υποχρεώσεις έχουν πολλαπλασιαστεί, οι απαιτήσεις των πελατών και οι τεχνολογικές εξελίξεις έχουν γίνει πιο περίπλοκες, οι κοινωνικές και οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις έχουν αποκτήσει περισσότερο πιεστικό χαρακτήρα. Αυτές οι αλλαγές με τη σειρά τους έχουν μεταβάλλει το αρχιτεκτονικό επάγγελμα, ευνοώντας τη συνεργασία μεταξύ των πολλών εμπλεκομένων πλευρών στη διαδικασία σχεδιασμού και κατασκευής.

Πολιτική:

Η άσκηση της αρχιτεκτονικής όπως ορίζεται παραπάνω πρέπει να υιοθετηθεί για χρήση στην ανάπτυξη των Διεθνών Προτύπων της UIA.

Αρχιτέκτονας

Ορισμός:

Ο προσδιορισμός «αρχιτέκτονας» γενικά αποδίδεται από το νόμο ή το σε ένα άτομο που έχει τα επαγγελματικά και ακαδημαϊκά προσόντα και γενικά είναι καταχωρημένο / έχει άδεια άσκησης του επαγγέλματος της αρχιτεκτονικής, στη χώρα που αυτό την εξασκεί και είναι υπεύθυνο για την προώθηση της σωστής και βιώσιμης ανάπτυξης, της ευημερίας και της πολιτισμικής έκφρασης της κοινωνίας στο χώρο, στη μορφή και στο ιστορικό πλαίσιο.

Περιεχόμενο:

Οι αρχιτέκτονες αποτελούν μέρος του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που ασχολείται με τη ρύθμιση του δομημένου χώρου, τις κατασκευές και τον οικονομικό τομέα των κατασκευών, που στελεχώνεται από εκείνους που αναθέτουν, διατηρούν, σχεδιάζουν, κτίζουν, επιπλώνουν, χρηματοδοτούν, ρυθμίζουν και διαχειρίζονται το δομημένο περιβάλλον μας για την ικανοποίηση των αναγκών της κοινωνίας. Οι

αρχιτέκτονες εργάζονται σε μία ποικιλία συνθηκών και οργανωτικών σχημάτων. Για παράδειγμα, μπορεί να εργάζονται μόνοι τους ή ως μέλη ιδιωτικών ή δημόσιων γραφείων.

Πολιτική:

Η UIA να υιοθετήσει τον ορισμό του «αρχιτέκτονα» όπως δίνεται παραπάνω για χρήση στην ανάπτυξη των Διεθνών Προτύπων της UIA.

Θεμελιώδεις Απαιτήσεις για κάθε Αρχιτέκτονα

Ορισμός:

Οι θεμελιώδεις προϋποθέσεις για την χορήγηση άδειας και την αναγνώριση του δικαιώματος άσκησης κάποιου ως αρχιτέκτονα όπως ορίζεται παραπάνω, είναι η γνώση, οι δεξιότητες και οι ικανότητες που αναφέρονται παρακάτω που αποκτήθηκαν στο πλαίσια αναγνωρισμένης πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, εμπειρίας και πρακτικής εξάσκησης. Τότε μόνον το άτομο θεωρείται επαγγελματικά ικανό για την άσκηση της αρχιτεκτονικής.

Περιεχόμενο:

Τον Αύγουστο του 1985, για πρώτη φορά, μία ομάδα χωρών έθεσε τις θεμελιώδεις απαιτήσεις γνώσεων και ικανοτήτων για έναν αρχιτέκτονα (από την Directive 85/484/EEC της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων)* Αυτές περιλαμβάνουν:

- Ικανότητα να δημιουργεί αρχιτεκτονικά σχέδια που ικανοποιούν τόσο αισθητικές όσο και τεχνικές απαιτήσεις, και τα οποία να προσπαθούν να εξασφαλίσουν ένα βιώσιμο περιβάλλον
- Επαρκείς γνώσεις της ιστορίας και της θεωρίας της αρχιτεκτονικής και των τεχνών που έχουν σχέση με αυτήν, της τεχνολογίας, και των ανθρωπιστικών επιστημών.
- Γνώση των καλών τεχνών ως παράγοντα της ποιότητας της αρχιτεκτονικής σύλληψης.
- Επαρκείς γνώσεις πολεοδομίας και χωροταξικού σχεδιασμού, καθώς και τις ικανότητες που απαιτούνται από τη διαδικασία του σχεδιασμού.
- Κατανόηση της σχέσης ανάμεσα σε ανθρώπους και τα κτίρια και ανάμεσα στα κτίρια και το περιβάλλον τους, καθώς επίσης και της συσχέτισης των κτιρίων και του περιβάλλοντα χώρου τους με τις ανθρώπινες ανάγκες και την ανθρώπινη κλίμακα.
- Μία επαρκή γνώση των μέσων επίτευξης περιβαλλοντικά βιώσιμου σχεδιασμού.
- Κατανόηση του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα και του ρόλου των αρχιτεκτόνων στην κοινωνία, και ειδικότερα των κοινωνικών παραμέτρων που επηρεάζουν τη διαδικασία του σχεδιασμού.
- Κατανόηση των μεθόδων έρευνας και προετοιμασίας του φακέλου ενός μελετητικού σχεδίου.
- Κατανόηση του δομικού σχεδίου, της κατασκευής και των προβλημάτων των μηχανικών που συνδέονται με το σχεδιασμό των κατασκευών.
- Επαρκείς γνώσεις των φυσικών συνθηκών, της τεχνολογίας καθώς και της λειτουργίας των κτιρίων έτσι ώστε να τους παρέχονται εσωτερικές συνθήκες άνεσης και προστασίας από κλιματολογικές συνθήκες.
- Απαραίτητες ικανότητες αρχιτεκτονικού σχεδιασμού για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των χρηστών του κτιρίου εντός των ορίων που τίθενται από τους παράγοντες κόστους και των οικοδομικών κανονισμών.
- Επαρκείς γνώσεις των βιομηχανικών υλικών, του τρόπου οργάνωσης, των κανονισμών και των διαδικασιών που σχετίζονται στη μετατροπή μιας

αρχιτεκτονικής σύλληψης σε κτίριο καθώς και στην ένταξη των σχεδίων στο συνολικό σχεδιασμό.

- Επαρκείς γνώσεις που αφορούν την χρηματοδότηση και διαχείριση των έργων, καθώς και ελέγχου κόστους υλοποίησης.

Πολιτική Τακτική:

Η UIA να υιοθετήσει το μανιφέστο θεμελιωδών απαιτήσεων όπως αυτές παρατίθενται παραπάνω ως την ελάχιστη βάση για την ανάπτυξη των Διεθνών Προτύπων της UIA και να επιδιώξει να διασφαλιστεί η απόδοση έμφασης σε αυτές τις συγκεκριμένες απαιτήσεις στο βιογραφικό σημείωμα ενός αρχιτέκτονα. Η UIA επίσης θα επιδιώξει να διασφαλιστεί η συνεχής ανανέωση των θεμελιωδών απαιτήσεων έτσι ώστε να παραμένουν επίκαιρες όσο το επάγγελμα του αρχιτέκτονα και η κοινωνία εξελίσσονται.

Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση

Ορισμός:

Η πανεπιστημιακή εκπαίδευση θα πρέπει να εξασφαλίζει σε όλους τους αποφοίτους τις γνώσεις και τις ικανότητες που είναι αναγκαίες για τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών γνώσεων και απαιτήσεων που λαμβάνουν υπόψη ζητήματα υγείας, ασφάλειας και οικολογικής ισορροπίας. Επίσης ότι κατανοούν το πολιτισμικό, θεωρητικό, ιστορικό, κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό νόημα της αρχιτεκτονικής και ότι επίσης κατανοούν πλήρως τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των αρχιτεκτόνων στην κοινωνία, χάρις στο καλλιεργημένο, αναλυτικό και δημιουργικό τους πνεύμα.

Περιεχόμενο:

Στις περισσότερες χώρες, η θεωρητική εκπαίδευση διαρκεί από 4-6 έτη πλήρους ακαδημαϊκής εκπαίδευσης σε ένα πανεπιστήμιο (η οποία, σε κάποιες χώρες, ακολουθείται από μία περίοδο πρακτικής εξάσκησης και εμπειρίας), παρόλο που ιστορικά έχουν υπάρξει σημαντικές παραλλαγές (σπουδές με μερική φοίτηση, επαγγελματική εμπειρία που αποκτάται παράλληλα με τις σπουδές κλπ)

Πολιτική Τακτική:

Σε αρμονία με τον Καταστατικό Χάρτη της UIA/UNESCO για την Αρχιτεκτονική Εκπαίδευση, η UIA προωθεί την άποψη ότι η πανεπιστημιακή εκπαίδευση των αρχιτεκτόνων (εκτός από πρακτική εξάσκηση και εμπειρία) δεν θα πρέπει να διαρκεί λιγότερο από 5 έτη, και να παρέχεται σε πλήρες ωράριο με ένα αναγνωρισμένο πρόγραμμα αρχιτεκτονικών σπουδών σε ένα αναγνωρισμένο πανεπιστήμιο, ενώ θα επιτρέπει ποικιλία στην παιδαγωγική προσέγγιση, προσαρμογή στις τοπικές συνθήκες, καθώς και ευελιξία στην ισοτιμία των σπουδών.

Αναγνώριση των διπλωμάτων σπουδών

Ορισμός:

Είναι η διαδικασία με την οποία αποδεικνύεται ότι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα πληροί ένα καθιερωμένο πρότυπο επιδόσεων. Ο σκοπός της είναι να διασφαλίζει τη διατήρηση και τη βελτίωση της βασικής εκπαίδευσης.

Περιεχόμενο:

Θεσμοθετημένα κριτήρια και διαδικασίες αναγνώρισης από έναν ανεξάρτητο του πανεπιστημίου παράγοντα, επιτρέπουν να δημιουργούνται αρμονικά και συντονισμένα προγράμματα αρχιτεκτονικών σπουδών. Η εμπειρία από ορισμένες χώρες δείχνει ότι είναι δυνατόν να προωθούνται και να εναρμονίζονται τέτοια κριτήρια χάρις σε ένα εξωτερικό παράγοντα που δρα επιπροσθέτως του εσωτερικού ελέγχου ποιότητας του πανεπιστημίου.

Πολιτική Τακτική:

Τα προγράμματα των μαθημάτων πρέπει να υπόκεινται στην επικύρωση ενός ανεξάρτητου οργανισμού, εκτός του πανεπιστημίου, σε λογικά χρονικά διαστήματα (συνήθως όχι μεγαλύτερα των 5 ετών). Η UIA, σε συνεργασία με τους σχετικούς εθνικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς ανώτατης εκπαίδευσης, πρέπει να επεξεργαστεί πρότυπα για το περιεχόμενο της επαγγελματικής εκπαίδευσης του αρχιτέκτονα τα οποία θα πρέπει να είναι ακαδημαϊκού επιπέδου, σε σωστό θεωρητικό υπόβαθρο, βασισμένα στην αποτελεσματικότητα και προσανατολισμένα στο αποτέλεσμα, με διαδικασίες που υπαγορεύονται από τη καλή πρακτική.

Εμπειρία / Εκπαίδευση / Πρακτική Εξάσκηση

Ορισμός:

Η εκπαίδευση, η εμπειρία και η πρακτική εξάσκηση είναι μία ειδικά οργανωμένη και κατευθυνόμενη δραστηριότητα που αφορά την άσκηση της αρχιτεκτονικής που πραγματοποιείται είτε κατά τη διάρκεια της αρχιτεκτονικής εκπαίδευσης ή μετά την απονομή του επαγγελματικού διπλώματος αλλά πριν την απόκτηση της άδειας άσκησης.

Περιεχόμενο::

Για τη συμπλήρωση της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης ώστε να προστατευθεί το κοινό συμφέρον, οι υποψήφιοι για την απόκτηση της άδειας άσκησης, πρέπει να ενσωματώνουν στην επίσημη εκπαίδευσή τους και την πρακτική κατάρτιση.

Πολιτική Τακτική:

Οι κάτοχοι διπλωμάτων αρχιτεκτονικής θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει τουλάχιστο 2 έτη αποδεκτής πρακτικής εξάσκησης πριν την απόκτηση της άδειας για εργασία ως αρχιτέκτονες (αλλά με αντικειμενικό σκοπό τα 3 έτη), και θα πρέπει να προβλέπονται περιθώρια που να επιτρέπουν την ισοτιμία.

Επίδειξη Επαγγελματικών Γνώσεων και Ικανοτήτων

Ορισμός:

Κάθε υποψήφιος που ζητά την άδεια άσκησης της αρχιτεκτονικής, πρέπει να επιδείξει στις αρμόδιες εθνικές αρχές ότι κατέχει ένα ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων και επαγγελματικών ικανοτήτων.

Περιεχόμενο:

Το κοινό συμφέρον εξασφαλίζεται ως προς τις γνώσεις και ικανότητες ενός αρχιτέκτονα μόνο αφού αυτός ή αυτή έχει αποκτήσει την απαιτούμενη πανεπιστημιακή εκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση, και έχει επιδείξει τις ελάχιστες απαιτούμενες γνώσεις και ικανότητες για την συνολική άσκηση της αρχιτεκτονικής. Αυτά τα προσόντα πρέπει να πιστοποιηθούν μέσω μιας εξέτασης ή άλλης αποδεκτής διαδικασίας.

Πολιτική Τακτική:

Οι γνώσεις και οι ικανότητες που αποκτήθηκαν από έναν αρχιτέκτονα πρέπει να μπορούν να αποδειχθούν από μία κατάλληλη διαδικασία. Αυτή η διαδικασία πρέπει να περιλαμβάνει την επιτυχή αντιμετώπιση τουλάχιστον μίας εξέτασης στο τέλος της ολοκλήρωσης του κύκλου εκπαίδευσης / εμπειρίας / πρακτικής άσκησης. Οι γνώσεις και οι ικανότητες για την άσκηση του επαγγέλματος που δεν αποτελούν αντικείμενο εξέτασης πρέπει να εκτιμώνται με έναν άλλο τρόπο. Αυτές οι γνώσεις περιλαμβάνουν θέματα όπως διαχείρισης επιχειρήσεων και θεσμικά θέματα.

Άδεια Άσκησης Επαγγέλματος

Ορισμός:

Η άδεια άσκησης επαγγέλματος αποτελεί την επίσημη νομική αναγνώριση των προσόντων ενός ατόμου που του επιτρέπει να εξασκεί το επάγγελμα του αρχιτέκτονα. Αυτή η αναγνώριση συνοδεύεται από περιορισμούς που εμποδίζουν άτομα που δεν έχουν τα προσόντα να ασκούν ορισμένες λειτουργίες.

Περιεχόμενο:

Δεδομένου ότι το δημόσιο συμφέρον συνδέεται με ένα βιώσιμο και ποιοτικό δομημένο περιβάλλον, και δεδομένων των κινδύνων και επιπτώσεων της ανάπτυξης στο περιβάλλον αυτό, είναι σημαντικό οι υπηρεσίες στον τομέα της αρχιτεκτονικής να παρέχονται από εξειδικευμένους επαγγελματίες για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

Πολιτική Τακτική:

Η U.I.A. προωθεί το γεγονός της επιβολής μιας διαδικασίας που να δίνει το δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματος σε όλες τις χώρες. Αυτή η διαδικασία θα πρέπει να είναι υποχρεωτική.

Αμοιβές

Ορισμός:

Η διαδικασία μέσω της οποίας αμείβονται οι αρχιτεκτονικές υπηρεσίες.

Περιεχόμενο:

Οι αρχιτέκτονες (μέσα από τους δικούς τους κώδικες δεοντολογίας) υποστηρίζουν τα συμφέροντα των πελατών τους και της κοινωνίας πριν από τα δικά τους. Για να εξασφαλίσουν επαρκείς πόρους για την επιτέλεση του λειτουργήματός τους σύμφωνα με τα απαιτούμενα πρότυπα για το κοινό συμφέρον, κατά παράδοση αποζημιώνονται σύμφωνα με επαγγελματικές κλίμακες απολαβών που είναι είτε υποχρεωτικές είτε συστηνόμενες.

Υπάρχουν διεθνείς κανονισμοί, όπως η Γενική Συμφωνία Αμοιβών (WTO) και η Οδηγία Υπηρεσιών της ΕΕ, οι οποίοι αποσκοπούν στο να εξασφαλιστεί η αντικειμενική και δίκαια επιλογή των αρχιτεκτόνων. Παρόλα αυτά, υπάρχει μια αυξανόμενη τάση για επιλογή αρχιτεκτόνων, τόσο για δημόσια όσο και για ιδιωτικά έργα, με βάση το χρηματικό τίμημα μόνον. Η επιλογή με βάση το χρηματικό τίμημα ωθεί τους αρχιτέκτονες να υποβαθμίζουν τις προσφερόμενες προς τον πελάτη υπηρεσίες, ο οποίος στη συνέχεια υποβαθμίζει την ποιότητα του σχεδιασμού και επομένως υποβαθμίζεται η ποιότητα και η κοινωνικο-οικονομική αξία του δομημένου περιβάλλοντος..

Πολιτική Τακτική:

Για να διασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη του δομημένου περιβάλλοντος και να προστατευθούν οι κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές αξίες της κοινωνίας, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να εφαρμόσουν τέτοιου είδους διαδικασίες αμοιβών για ανάθεση έργων σε αρχιτέκτονες που να οδηγούν στην επιλογή των πιο κατάλληλων αρχιτεκτόνων για κάθε έργο. Ο στόχος αυτός μπορεί να πραγματοποιηθεί με μια από τις παρακάτω μεθόδους:

- Με αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς που να διεξάγονται σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται από τις οδηγίες της UNESCO–UIA για διεθνείς διαγωνισμούς και έχουν εγκριθεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ή από τους επαγγελματικούς συλλόγους των αρχιτεκτόνων.
- Με διαδικασία επιλογής με βάση τα προσόντα (QBS) όπως αυτή ορίζεται από τις οδηγίες της UIA.
- Με απ'ευθείας διαπραγματεύσεις με βάση ένα συνολικό πακέτο που περιγράφει το εύρος και ποιότητα των αρχιτεκτονικών υπηρεσιών.

Δεοντολογία

Ορισμός:

Ένας κώδικας δεοντολογίας καθιερώνει ένα επαγγελματικό πρότυπο συμπεριφοράς το οποίο το οποίο διέπει την συμπεριφορά των αρχιτεκτόνων κατά την άσκηση του επαγγέλματος τους. Οι αρχιτέκτονες θα πρέπει να τηρούν και να ακολουθούν τον κώδικα δεοντολογίας όπως ισχύει σε κάθε περιοχή στην οποία δραστηριοποιούνται.

Περιεχόμενο:

Οι κανόνες δεοντολογίας και συμπεριφοράς έχουν ως κύριο σκοπό τους την προστασία του κοινού συμφέροντος, που περιλαμβάνει την υπεράσπιση των λιγότερο ισχυρών και την ευημερία της κοινωνίας, καθώς επίσης και την προώθηση των συμφερόντων του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα.

Πολιτική Τακτική:

Ο υπάρχων Διεθνής Κώδικας Δεοντολογίας στην Παροχή Υπηρεσιών της UIA παραμένει σε ισχύ. Τα Μέλη της UIA ενθαρρύνονται να εισαγάγουν στους δικούς τους κώδικες δεοντολογίας και πρακτικής τις προτεινόμενες Οδηγίες του παρόντος Συμφώνου καθώς και μία απαίτηση από τα μέλη τους να τηρούν τους κώδικες δεοντολογίας όπως ισχύουν στις χώρες και περιοχές στις οποίες παρέχουν επαγγελματικές υπηρεσίες, εφόσον δεν τους το απαγορεύει ο διεθνής κώδικας ή οι νόμοι της πατρίδας του αρχιτέκτονα.

Συνεχής Επαγγελματική Εκπαίδευση

Ορισμός:

Η Συνεχής Επαγγελματική Εκπαίδευση είναι μία ισόβια διαδικασία μάθησης η οποία διατηρεί, εμβαθύνει ή αυξάνει τις γνώσεις και καθιστά διαρκείς τις ικανότητες των αρχιτεκτόνων.

Περιεχόμενο:

Ολοένα και περισσότερες επαγγελματικές οργανώσεις και δημόσιες αρχές που ασκούν έλεγχο, απαιτούν από τους αρχιτέκτονες μέλη τους να αφιερώνουν χρόνο (τυπικά τουλάχιστον 35 ώρες ανά έτος) για τη διατήρηση των ικανοτήτων που ήδη έχουν, τη διεύρυνση των γνώσεών τους, και τη διερεύνηση νέων περιοχών γνώσεων. Αυτό γίνεται ολοένα και πιο σημαντικό, ώστε να διατηρηθεί επαφή με τις νέες τεχνολογίες, τις μεθόδους άσκησης του επαγγέλματος, και τις μεταβαλλόμενες κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες. Η συνεχής επαγγελματική εκπαίδευση ήδη απαιτείται από ορισμένες επαγγελματικές οργανώσεις σαν προϋπόθεση για την εγγραφή και την ανανέωση της συμμετοχής σε αυτές.

Πολιτική Τακτική:

Η UIA ενθαρρύνει τα κράτη-μέλη της να καθιερώσουν την συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση ως υποχρεωτική απέναντι στην ιδιότητα του μέλους, για το κοινό συμφέρον. Οι αρχιτέκτονες πρέπει να είναι σίγουροι ότι μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες που προσφέρουν, και οι κώδικες δεοντολογίας πρέπει να υποχρεώνουν τους αρχιτέκτονες να διατηρούν το γνωστικό αντικείμενο που περιγράφεται στις «Θεμελιώδεις Απαιτήσεις ενός Αρχιτέκτονα» καθώς και στις μελλοντικές εξελίξεις τους. Στο μεταξύ, η UIA πρέπει να ελέγχει την ανάπτυξη της συνεχούς εκπαίδευσης που απαιτείται για την ανανέωση του δικαιώματος άσκησης της αρχιτεκτονικής. Πρέπει επίσης να προτείνει οδηγίες για όλα τα κράτη ώστε να διευκολύνεται η αμοιβαιότητα και να συνεχίζει να επεξεργάζεται πολιτική σε αυτόν τον τομέα.

Εύρος Άσκησης του Επαγγέλματος

Ορισμός:

Είναι η παροχή υπηρεσιών σχεδιασμού και διαχείρισης έργων στον τομέα της χωροταξίας, της πολεοδομίας και των κατασκευών.

Περιεχόμενο:

Καθώς εξελίσσεται η κοινωνία, η δημιουργία αστικού και δομημένου περιβάλλοντος γίνεται όλο και πιο σύνθετη. Οι αρχιτέκτονες έχουν να αντιμετωπίσουν ένα αυξανόμενο εύρος πολεοδομικών, αισθητικών, τεχνικών και θεσμικών παραγόντων. Μία συντονισμένη προσέγγιση του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού έχει αποδειχθεί αναγκαία για τη διασφάλιση της τήρησης των θεσμικών, τεχνικών και πρακτικών παραμέτρων, ώστε να ικανοποιηθούν οι κοινωνικές ανάγκες και απαιτήσεις.

Πολιτική Τακτική:

Η UIA να ενθαρρύνει και να προωθήσει τη συνεχιζόμενη επέκταση των ορίων της άσκησης της αρχιτεκτονικής, η οποία θα περιορίζεται μόνον από τις υποχρεώσεις τήρησης των κωδίκων δεοντολογίας και πρακτικής, και να επιδιώξει τη διασφάλιση της αντίστοιχης επέκτασης των γνώσεων και ικανοτήτων που είναι απαραίτητες για την ικανοποίηση των κάθε φορά ορίων που τίθενται.

Μορφή Άσκησης του Επαγγέλματος

Ορισμός:

Πρόκειται για τη νομική οντότητα μέσω της οποίας ο αρχιτέκτονας παρέχει τις υπηρεσίες του.

Περιεχόμενο:

Παραδοσιακά, οι αρχιτέκτονες έχουν εξασκήσει το επάγγελμα ως μόνοι τους, ή με συνεργάτες ή ως υπάλληλοι σε δημόσιες ή ιδιωτικές εταιρίες. Πιο πρόσφατα, οι απαιτήσεις της άσκησης του επαγγέλματος έχουν οδηγήσει τους αρχιτέκτονες σε διαφόρων ειδών εταιρίες, για παράδειγμα: εταιρίες περιορισμένης ή μη ευθύνης, συνεργατικές, γραφεία μελετών μέσα σε πανεπιστημιακά πλαίσια, αρχιτεκτονικές εταιρίες του δημόσιου τομέα, παρόλο που δεν επιτρέπονται όλες οι προηγούμενες μορφές σε όλες τις χώρες. Αυτές οι μορφές συνεργασίας είναι επίσης δυνατόν να περιλαμβάνουν και μέλη από άλλες επιστημονικές περιοχές.

Πολιτική Τακτική:

Οι αρχιτέκτονες να μπορούν να εξασκούν το επάγγελμα σε όποια μορφή είναι νομικώς αποδεκτή στη χώρα στην οποία παρέχονται οι υπηρεσίες, αλλά πάντα σε αρμονία με τους ισχύοντες κανόνες δεοντολογίας και την συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση. Αν κριθεί αναγκαίο, η UIA να αναπτύξει και να τροποποιήσει την πολιτική τακτική και τα πρότυπά της ώστε να ληφθούν υπόψιν οι νέες μορφές άσκησης του επαγγέλματος και οι ποικίλες τοπικές συνθήκες, εφόσον αυτοί οι νεωτερισμοί κρίνεται ότι επεκτείνουν το θετικό και δημιουργικό ρόλο του αρχιτεκτονικού λειτουργήματος για το κοινωνικό συμφέρον.

Άσκηση του Επαγγέλματος στην Αλλοδαπή

Ορισμός:

Η πρακτική σε μία ξένη χώρα νοείται όταν ο αρχιτέκτονας μόνος ή ως εταιρική οντότητα είτε επιδιώκει ανάθεση ή του ανατίθεται ο σχεδιασμός ενός έργου ή παρέχει υπηρεσίες σε μία χώρα άλλη από την δική του / της.

Περιεχόμενο:

Υπάρχει ενδιαφέρον στην αύξηση της υπεύθυνης κινητικότητας των αρχιτεκτόνων και τις ικανότητάς τους να παρέχουν υπηρεσίες σε ξένες χώρες. Επίσης υπάρχει ανάγκη για την προώθηση της ενημέρωσης για τους τοπικούς περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς και κοινωνικούς παράγοντες καθώς τις υποχρεώσεις ηθικού και θεσμικού χαρακτήρα.

Πολιτική Τακτική:

Οι αρχιτέκτονες που παρέχουν αρχιτεκτονικές υπηρεσίες για έργα σε χώρες στις οποίες δεν είναι εγγεγραμμένοι, οφείλουν να συνεργάζονται με έναν τοπικό αρχιτέκτονα για να διασφαλίζεται η σωστή κατανόηση θεσμικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών και πολιτιστικών παραγόντων καθώς και η πολιτιστική κληρονομιά της χώρας. Οι όροι της συνεργασίας θα πρέπει να καθορίζονται από τα συναλλασσόμενα μέρη σε συμφωνία με τα πρότυπα δεοντολογίας της UIA και τους τοπικούς νόμους και διατάξεις.

Πνευματική Ιδιοκτησία / Πνευματικά Δικαιώματα

Ορισμός:

Η πνευματική ιδιοκτησία περιλαμβάνει τους τρεις θεσμικούς τομείς, της ευρεσιτεχνίας, της πνευματικής ιδιοκτησίας και του κατατεθέντος σήματος. Παραπέμπει στα δικαιώματα (που σε ορισμένες χώρες διασφαλίζονται από την νομοθεσία) των σχεδιαστών, εφευρετών, συγγραφέων και παραγωγών πάνω στις ιδέες, σχέδια, ανακαλύψεις, συγγράμματα τους καθώς και στην ταύτιση των πηγών των προϊόντων και των υπηρεσιών.

Η πνευματική ιδιοκτησία περιλαμβάνει τις τρεις ενότητες θεσμικού χαρακτήρα, την ευρεσιτεχνίας, τα πνευματικά δικαιώματα και το σήμα κατατεθέν. Αναφέρεται στο δικαίωμα (το οποίο μερικές φορές προστατεύεται από τη νομοθεσία ορισμένων κρατών) των μελετητών, των εφευρετών, συγγραφέων και παραγωγών πάνω στις ιδέες τους, τις συλλήψεις, τις εφευρέσεις, τα συγγράμματα, και περιλαμβάνει επίσης την ταυτότητα καθώς και στην επαλήθευση των πηγών των προϊόντων και των υπηρεσιών.

Περιεχόμενο:

Ενώ πολλές χώρες παρέχουν κάποια νομική προστασία για την κάλυψη της αρχιτεκτονικής σύλληψης, αυτή η προστασία είναι πολύ συχνά ανεπαρκής. Δεν είναι ασύνηθες για τους αρχιτέκτονες να συζητούν ιδέες και συλλήψεις τους με έναν πιθανό πελάτη, ακολούθως να μη γίνει ανάθεση, και αργότερα να συνειδητοποιήσουν ότι ο πελάτης έχει χρησιμοποιήσει την ιδέα του αρχιτέκτονα χωρίς να την αποζημίωση. Η πνευματική ιδιοκτησία του αρχιτέκτονα βρίσκεται, σε κάποιο βαθμό, υπό την προστασία διεθνών κανονισμών. Στο περιεχόμενο της GATS, υπάρχει συμφωνία επί ζητημάτων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σχετικών με το εμπόριο, συμπεριλαμβανομένου και του εμπορίου πλαστών αγαθών (TRIPS). Η Παγκόσμια Σύνοδος για τα Πνευματικά Δικαιώματα της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 1955 έχει, επίσης, παγκόσμια σημασία. Στην Ευρώπη, η Αναθεωρημένη Συμφωνία της Βέρνης του 1886 βρίσκεται σε ισχύ στα περισσότερα κράτη.

Πολιτική Τακτική:

Η εθνική νομοθεσία ενός τμήματος μέλους της UIA θα πρέπει να δίνει το δικαίωμα στον αρχιτέκτονα να εξασκεί το επάγγελμά του χωρίς να θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του. Να του εξασφαλίζει επίσης προστασία της πνευματικής του ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων που σχετίζονται με την κυριότητα των έργων του.

Ο Ρόλος των Επαγγελματικών Συλλόγων των Αρχιτεκτόνων

Ορισμός:

Τα επαγγέλματα γενικά ελέγχονται από μια οργάνωση που καθιερώνει και εφαρμόζει τους κανονισμούς που αφορούν την άσκηση του επαγγέλματος. (π.χ. κανόνες εκπαίδευσης, κανόνες δεοντολογίας, και επαγγελματικά πρότυπα τα οποία πρέπει να τηρούνται). Οι κανόνες και τα πρότυπα είναι σχεδιασμένα προς όφελος του κοινού συμφέροντος και όχι το ιδιωτικό όφελος των μελών της. Σε μερικές χώρες, ορισμένες δραστηριότητες οριοθετούνται στο επάγγελμα δια νόμου, όχι για την προστασία των επαγγελματιών αυτών, αλλά επειδή τέτοιου είδους δραστηριότητες θα πρέπει να πραγματοποιούνται μόνο από άτομα που έχουν την απαιτούμενη θεωρητική μόρφωση και πρακτική εμπειρία, και υπακούουν στα πρότυπα και τους κανόνες του επαγγέλματος, για την προστασία του κοινού συμφέροντος. Οι σύλλογοι έχουν ιδρυθεί για την προώθηση της αρχιτεκτονικής, για την βελτίωση των γνώσεων και την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, εγγυώμενοι ότι τα μέλη τους σέβονται τους κανονισμούς που ισχύουν.

Περιεχόμενο:

Ανάλογα με το αν μία χώρα παρέχει προστασία του τίτλου ή του επαγγέλματος (ή και των δύο, ή κανενός) ο ρόλος και οι ευθύνες των επαγγελματικών συλλόγων ποικίλουν σημαντικά. Σε μερικές χώρες το επάγγελμα εκπροσωπείται από φορείς του δημοσίου, ενώ σε άλλες, οι δύο τομείς είναι ξεχωριστοί.

Συνήθως τα μέλη των επαγγελματικών συλλόγων πρέπει να πληρούν ένα προκαθορισμένο αριθμό προϋποθέσεων. Αυτό επιτυγχάνεται με τη δημιουργία κωδίκων συμπεριφοράς που διαμορφώνονται από τους επαγγελματικούς συλλόγους, και με την εκπλήρωση άλλων υποχρεώσεων των μελών, π.χ. τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη.

Πολιτική Τακτική

Σε χώρες όπου δεν υφίστανται επαγγελματικοί σύλλογοι, η UIA θα πρέπει να ενθαρρύνει τα μέλη του αρχιτεκτονικού χώρου να σχηματίσουν τέτοια σώματα για το κοινό συμφέρον.

Οι Επαγγελματικοί Σύλλογοι θα πρέπει να απαιτούν από τα μέλη τους να υπακούουν στα διεθνή πρότυπα της UIA, στις ελάχιστες απαιτήσεις της Χάρτας της Εκπαίδευσης του αρχιτέκτονα της UIA–UNESCO, και στο Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας και Πρακτικής της UIA. Να ανανεώνουν τη γνώση τους και τις ικανότητές τους όπως απαιτείται στο κεφάλαιο «Θεμελιώδεις Απαιτήσεις» (τόσο τώρα, όσο και καθώς αυτές θα εξελίσσονται στο μέλλον) και γενικώς να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη πολιτισμού τόσο στον τομέα της αρχιτεκτονικής όσο και της κοινωνίας την οποία υπηρετούν.